

преразглеждане на методологията и подобряване на самите методи за получаване на тримесечни национални сметки. В тези случаи разпределянето на голямата разлика (която се получава между годишните и тримесечните редове) между отделните тримесечия (независимо от използваните методи и процедури) води до незадоволителни резултати и по същество не разрешава съществуващия методологически проблем¹.

В същото време, дори когато има добро съответствие между тримесечните помощни и годишните контролни редове, при окончателните годишни данни обикновено се получава разлика, която трябва да бъде разпределена между отделните тримесечия на годината. При това разпределение не трябва да се допуска произволно променяне на съотношението между отделните тримесечия, особено между четвъртото тримесечие на предходната година и първото тримесечие на следващата. Като последица могат да се получат изкривени (нереални) темпове на растеж между отделните тримесечия (в тримесечните редове), а също и прекъсване на редовете между четвъртото тримесечие на предходната и първото тримесечие на следващата година. Възниква т. нар. проблем на стъпката. Това означава, че не могат да се изчисляват прецизно темповете на изменение между тези тримесечия, което затруднява съпоставянето и анализирането на темповете на изменение между отделните тримесечия на текущата и предходната година, а също и използването на тези темпове за целите на прогнозирането.

По принцип съгласуване на тримесечните данни се прави, когато се получат окончателните годишни данни за изминалата година. В зависимост от използваните методи и процедури може да се наложи преразглеждане на получените тримесечни данни и за една или повече предходни години. Някои от използваните методи за съгласуване оказват влияние и върху тримесечните данни на текущата година. Такова съгласуване на тримесечните с годишните данни се налага и в случаите, когато (независимо по какви причини) се правят корекции в годишните данни за предходните години.

Най-елементарният начин за коригиране на тримесечните данни се състои в изчисляване на разликата между сумата от тримесечните данни и съответната окончателна годишна оценка и нейното разпределяне между отделните тримесечия или като равни части, или в определена пропорция. Този начин обаче води до възникване на „стъпковия“ проблем и от тази гледна точка не е подходящ за използване при съгласуване на тримесечните с годишните данни.

Разработени са различни специфични методи, способности и процедури за реализиране на това съгласуване между тримесечните и годишните данни. Могат да се използват и някои известни класически методи. Най-общо методите могат да се разделят на две основни групи в зависимост от това дали тримесечните оценки се получават с помощта на трендова екстраполация на окончателните годишни данни (т. е. без да се използват тримесечни свързани редове) или чрез тримесечни свързани редове.

¹ Този проблем не е предмет на настоящото изложение.